

BÁNFFY GYÖRGY – színművész

Laudáció a Széchenyi Társaság Díja átadás alkalmával 2009. szeptember 21. Magyar Tudományos Akadémia

Bánffy György 1965-ben Jászai Mari Díjat kapott, 1971-ben Érdemes Művész, 1983-ban Kiváló Művész lett. 1992-ben a Magyar Köztársaság Arany Érdem Keresztjének, majd 1994-ben a Magyar Köztársasági Érdemrend Tiszti Keresztjének tulajdonosa lett. 2001-ben Kossuth Díjat kapott. 2008-ban Tőkés László Díjat kapott.

E felsorolásból már érezhető, hogy kitüntetettünk a magyar művészeti élet jeles személyisége. Mindezen díjakhoz én még hozzáteszem fedhetetlen, becsületes és következetes életét, magánéletét és közéleti tevékenységét egyaránt. Bánffy György szememben és még sok millió magyar szemében a művészet személyes megjelenítője. Ha létezne ilyen, akkor most méltán adhatnánk át részére a Magyar Nemzet Becsületrendjét. Mindezt személyesen is tanúsítom, hiszen évtizedek óta személyesen ismerem és barátomnak tekintem, amely remélem kölcsönös.

Pályáját 1950-ben kezdte a Nemzeti Színházban, majd néhány éves operett színházi szereplése után a Pécsi Nemzeti Színház feledhetetlen évei és alakításai és az utóbbi évtizedekben a József Attila Színház.

Feledhetetlenek pécsi Shakespeare szerepei felsorolhatatlan hosszúsági színházi alakításai és filmszerepei.

1983. október 6-án mutatta be a Széchenyi monodrámát, melyet a világ számos pontján adott elő. Ebben az előadásban egyetlen szó sincs, amely nem Széchenyitől származna, különlegessége ennek az előadásnak, hogy ez nem Széchenyiről szól, hanem minden, ami elhangzik, Széchenyitől származik. Előadóstjei Bolyairól, Dózsáról, Márairól úgyszintén feledhetetlen élményeink.

A magyar nyelv védelmében végzett munkássága 1971-ben egy önálló kétórás esttel kezdődött, mely a Halotti Beszédtől Illyés Gyula Koszorújáig átölelte a magyar irodalmat. Mint egyik riportjában mondja „a magyar nyelv csodálatos, amelynek alkotója és használója csakis nagyszerű nemzet lehet”. 1990 - óta az Anyanyelvpolók Szövetségének elnöke.

1985-ben a Hazafias Népfrent színeiben az akkor először alkalmazott többes jelölés eredményeként országgyűlési képviselő lett, melyből csupán két momentumot emelek ki, de ezek rámutatnak egyéniségére. 1986-ban parlamenti felszólalásában országgyűlési és kormányhatározatot kért arra, hogy a romániai Securitate elől Magyarországra átszökött fiatalokat ne szolgáltatassák vissza a román hatóságoknak, ahol börtön és halál várt rájuk. A vonatkozó genfi egyezmény alapján ez nemzetközi jogba ütközött, Bánffy György előterjesztését elfogadták és így ki tudja hány erdélyi magyar menekült meg.

1989. december 11-én a Magyar Demokrata Fórum elnöksége határozatot hozott, mely szerint elő kell terjeszteni a Parlament feloszlatását és az új több párt rendszerű választásokat kikell írni. Ezt a határozatot a Parlamentben Bánffy György terjesztette elő.

A későbbiek folyamán tagja volt az MDF Etikai Bizottságának, melyet történetesen én elnököltem és hosszú éveken át voltam tanúja megfontolt, tiszta politikai látásról tanúskodó ítéleteinek, véleményének. Talán ez a magatartás készítetett mindkettőnket arra, hogy lemondjunk, majd később az MDF-ből is - ha nem is saját akaratunkból - távozzunk.

Végül egy idézet Bánffy Györgytől:

„Mert a színész olyan, hogy legalább előkapja töltőtollát és azzal kezd döfgödni. Ma tehát másképpen politizálok. Műsoraimmal, önálló estjeimmel, felaprózódó öntudatunkat, nemzeti érzéseinket próbálom - míg élek - újra és újra megerősíteni”.

Adjon ehhez erőt és egészséget az Isten és éltesen sokáig mindannyiunk javára és örömére.

elmondta: **Dr. Rubovszky András**